

Każda nowa podwyżka obowiązuje już wszystkie przyjęte ogłoszenia do zmiany cen bez uprzedniego zawiadomienia.

ISKRA

Dziennik polityczny, społeczny, gospodarczy i literacki.

Konto czekowe P. K. O. Nr. 61553.

Prenumerata wynosi
miesięcznie:

zł. 3.50

Zagranica 5 zł

ADMINISTRACIJA: Približno 1. Tel. 73.

WYDAWCA: „Kurier Zachodni” s. A.

Filje: Łęzin, ¹⁴ w. Łachowskiego 7 — Dąbrowa, ¹⁵ ¹⁶ ¹⁷ ¹⁸ ¹⁹ ²⁰ ²¹ ²² ²³ ²⁴ ²⁵ ²⁶ ²⁷ ²⁸ ²⁹ ³⁰ ³¹ ³² ³³ ³⁴ ³⁵ ³⁶ ³⁷ ³⁸ ³⁹ ⁴⁰ ⁴¹ ⁴² ⁴³ ⁴⁴ ⁴⁵ ⁴⁶ ⁴⁷ ⁴⁸ ⁴⁹ ⁵⁰ ⁵¹ ⁵² ⁵³ ⁵⁴ ⁵⁵ ⁵⁶ ⁵⁷ ⁵⁸ ⁵⁹ ⁶⁰ ⁶¹ ⁶² ⁶³ ⁶⁴ ⁶⁵ ⁶⁶ ⁶⁷ ⁶⁸ ⁶⁹ ⁷⁰ ⁷¹ ⁷² ⁷³ ⁷⁴ ⁷⁵ ⁷⁶ ⁷⁷ ⁷⁸ ⁷⁹ ⁸⁰ ⁸¹ ⁸² ⁸³ ⁸⁴ ⁸⁵ ⁸⁶ ⁸⁷ ⁸⁸ ⁸⁹ ⁹⁰ ⁹¹ ⁹² ⁹³ ⁹⁴ ⁹⁵ ⁹⁶ ⁹⁷ ⁹⁸ ⁹⁹ ¹⁰⁰ ¹⁰¹ ¹⁰² ¹⁰³ ¹⁰⁴ ¹⁰⁵ ¹⁰⁶ ¹⁰⁷ ¹⁰⁸ ¹⁰⁹ ¹¹⁰ ¹¹¹ ¹¹² ¹¹³ ¹¹⁴ ¹¹⁵ ¹¹⁶ ¹¹⁷ ¹¹⁸ ¹¹⁹ ¹²⁰ ¹²¹ ¹²² ¹²³ ¹²⁴ ¹²⁵ ¹²⁶ ¹²⁷ ¹²⁸ ¹²⁹ ¹³⁰ ¹³¹ ¹³² ¹³³ ¹³⁴ ¹³⁵ ¹³⁶ ¹³⁷ ¹³⁸ ¹³⁹ ¹⁴⁰ ¹⁴¹ ¹⁴² ¹⁴³ ¹⁴⁴ ¹⁴⁵ ¹⁴⁶ ¹⁴⁷ ¹⁴⁸ ¹⁴⁹ ¹⁵⁰ ¹⁵¹ ¹⁵² ¹⁵³ ¹⁵⁴ ¹⁵⁵ ¹⁵⁶ ¹⁵⁷ ¹⁵⁸ ¹⁵⁹ ¹⁶⁰ ¹⁶¹ ¹⁶² ¹⁶³ ¹⁶⁴ ¹⁶⁵ ¹⁶⁶ ¹⁶⁷ ¹⁶⁸ ¹⁶⁹ ¹⁷⁰ ¹⁷¹ ¹⁷² ¹⁷³ ¹⁷⁴ ¹⁷⁵ ¹⁷⁶ ¹⁷⁷ ¹⁷⁸ ¹⁷⁹ ¹⁸⁰ ¹⁸¹ ¹⁸² ¹⁸³ ¹⁸⁴ ¹⁸⁵ ¹⁸⁶ ¹⁸⁷ ¹⁸⁸ ¹⁸⁹ ¹⁹⁰ ¹⁹¹ ¹⁹² ¹⁹³ ¹⁹⁴ ¹⁹⁵ ¹⁹⁶ ¹⁹⁷ ¹⁹⁸ ¹⁹⁹ ²⁰⁰ ²⁰¹ ²⁰² ²⁰³ ²⁰⁴ ²⁰⁵ ²⁰⁶ ²⁰⁷ ²⁰⁸ ²⁰⁹ ²¹⁰ ²¹¹ ²¹² ²¹³ ²¹⁴ ²¹⁵ ²¹⁶ ²¹⁷ ²¹⁸ ²¹⁹ ²²⁰ ²²¹ ²²² ²²³ ²²⁴ ²²⁵ ²²⁶ ²²⁷ ²²⁸ ²²⁹ ²³⁰ ²³¹ ²³² ²³³ ²³⁴ ²³⁵ ²³⁶ ²³⁷ ²³⁸ ²³⁹ ²⁴⁰ ²⁴¹ ²⁴² ²⁴³ ²⁴⁴ ²⁴⁵ ²⁴⁶ ²⁴⁷ ²⁴⁸ ²⁴⁹ ²⁵⁰ ²⁵¹ ²⁵² ²⁵³ ²⁵⁴ ²⁵⁵ ²⁵⁶ ²⁵⁷ ²⁵⁸ ²⁵⁹ ²⁶⁰ ²⁶¹ ²⁶² ²⁶³ ²⁶⁴ ²⁶⁵ ²⁶⁶ ²⁶⁷ ²⁶⁸ ²⁶⁹ ²⁷⁰ ²⁷¹ ²⁷² ²⁷³ ²⁷⁴ ²⁷⁵ ²⁷⁶ ²⁷⁷ ²⁷⁸ ²⁷⁹ ²⁸⁰ ²⁸¹ ²⁸² ²⁸³ ²⁸⁴ ²⁸⁵ ²⁸⁶ ²⁸⁷ ²⁸⁸ ²⁸⁹ ²⁹⁰ ²⁹¹ ²⁹² ²⁹³ ²⁹⁴ ²⁹⁵ ²⁹⁶ ²⁹⁷ ²⁹⁸ ²⁹⁹ ³⁰⁰ ³⁰¹ ³⁰² ³⁰³ ³⁰⁴ ³⁰⁵ ³⁰⁶ ³⁰⁷ ³⁰⁸ ³⁰⁹ ³¹⁰ ³¹¹ ³¹² ³¹³ ³¹⁴ ³¹⁵ ³¹⁶ ³¹⁷ ³¹⁸ ³¹⁹ ³²⁰ ³²¹ ³²² ³²³ ³²⁴ ³²⁵ ³²⁶ ³²⁷ ³²⁸ ³²⁹ ³³⁰ ³³¹ ³³² ³³³ ³³⁴ ³³⁵ ³³⁶ ³³⁷ ³³⁸ ³³⁹ ³⁴⁰ ³⁴¹ ³⁴² ³⁴³ ³⁴⁴ ³⁴⁵ ³⁴⁶ ³⁴⁷ ³⁴⁸ ³⁴⁹ ³⁵⁰ ³⁵¹ ³⁵² ³⁵³ ³⁵⁴ ³⁵⁵ ³⁵⁶ ³⁵⁷ ³⁵⁸ ³⁵⁹ ³⁶⁰ ³⁶¹ ³⁶² ³⁶³ ³⁶⁴ ³⁶⁵ ³⁶⁶ ³⁶⁷ ³⁶⁸ ³⁶⁹ ³⁷⁰ ³⁷¹ ³⁷² ³⁷³ ³⁷⁴ ³⁷⁵ ³⁷⁶ ³⁷⁷ ³⁷⁸ ³⁷⁹ ³⁸⁰ ³⁸¹ ³⁸² ³⁸³ ³⁸⁴ ³⁸⁵ ³⁸⁶ ³⁸⁷ ³⁸⁸ ³⁸⁹ ³⁹⁰ ³⁹¹ ³⁹² ³⁹³ ³⁹⁴ ³⁹⁵ ³⁹⁶ ³⁹⁷ ³⁹⁸ ³⁹⁹ ⁴⁰⁰ ⁴⁰¹ ⁴⁰² ⁴⁰³ ⁴⁰⁴ ⁴⁰⁵ ⁴⁰⁶ ⁴⁰⁷ ⁴⁰⁸ ⁴⁰⁹ ⁴¹⁰ ⁴¹¹ ⁴¹² ⁴¹³ ⁴¹⁴ ⁴¹⁵ ⁴¹⁶ ⁴¹⁷ ⁴¹⁸ ⁴¹⁹ ⁴²⁰ ⁴²¹ ⁴²² ⁴²³ ⁴²⁴ ⁴²⁵ ⁴²⁶ ⁴²⁷ ⁴²⁸ ⁴²⁹ ⁴³⁰ ⁴³¹ ⁴³² ⁴³³ ⁴³⁴ ⁴³⁵ ⁴³⁶ ⁴³⁷ ⁴³⁸ ⁴³⁹ ⁴⁴⁰ ⁴⁴¹ ⁴⁴² ⁴⁴³ ⁴⁴⁴ ⁴⁴⁵ ⁴⁴⁶ ⁴⁴⁷ ⁴⁴⁸ ⁴⁴⁹ ⁴⁵⁰ ⁴⁵¹ ⁴⁵² ⁴⁵³ ⁴⁵⁴ ⁴⁵⁵ ⁴⁵⁶ ⁴⁵⁷ ⁴⁵⁸ ⁴⁵⁹ ⁴⁶⁰ ⁴⁶¹ ⁴⁶² ⁴⁶³ ⁴⁶⁴ ⁴⁶⁵ ⁴⁶⁶ ⁴⁶⁷ ⁴⁶⁸ ⁴⁶⁹ ⁴⁷⁰ ⁴⁷¹ ⁴⁷² ⁴⁷³ ⁴⁷⁴ ⁴⁷⁵

nieuczciwej konkurencji

WARSZAWA, 1.7 (Pat) — Sejmowa komisja prawnicza na dzisiejszym posiedzeniu załatwiła w drugim i trzecim czytaniu projekt ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji. Projekt ten opracowany przez komisję kodyfikacyjną zreferował poseł Chelmoński zaznaczając, że projekt ustawy wychodzi z założenia obrony prawa własności przedsiębiorstwa, na którego część składową u-

Na tem porządek dzienny wy-
czerpano. Następnie posiedzenie za-
czerpano od toku prac Sejmu odłożenie się
bądź 14 bądź 23 bm.

(Jako senatorki Szekelo zasłu-
guje szczególnie na uwagę, ponieważ
Niemcy nie przestrzegają traktatów
umów międzynarodowych i szczegól-
nie się odznaczają w wynaradawia-
niu dzieci polskich. — Przyp. Red.)

WARSZAWA, 1-7 (Pat.)
Dnia 6 bm. przyjechał do Polski
drodę do krajów słowiańskich
wycieczka kłosa węgierskiego „L
tria” w liczbie 35 osób, składają
się z wybitnych przedstawicieli p
wy, literatury, nauki i wojskow
W wycieczkę bierze udział 9 p
Wycieczka zatrzyma się w Kra
przez 2 dni tj. 6 i 7 8 bm. spędi
Warszawie, a 9 w Wilnie.

PROGRAM GOSPODARCZY

Wiadomą jest rzecz, że rozsadny gospodarz, który otrzymał lub ma być do zagospodarowania kawał ziemi, zastanawia się nad rodzajem swojego przyszłego gospodarstwa. Bierz pod uwagę własności klimatu, gleby, warunki geograficzne, koniunkturę handlową, środki komunikacji, jednym słowem bierz pod uwagę szereg czynników, z którymi się i będzie związana jego gospodarka, starając się tak urządzić swój nabyty warsztat pracy, aby przy wykorzystaniu maksymalnym przyrodzonych, korzystnych warunków przy uwzględnieniu wszystkich ujemnych warunków, mógł osiągnąć jaknajlepsze zyski, jaknajwiększe korzyści. Tak postępuje każdy rozsądny gospodarz w rolnictwie, przemysłowcu — w przemyśle, rzemieślnik — zakładając warsztat, kupiec — otwierając sklep. Oblicza wszystkie możliwości za i przeciw, ustala swój program gospodarczy i poczynia prawda.

Zdawało się napozór, że te same wskazania, które się tyczą gospodarki indywidualnej, obowiązują również z gospodarką państwową, jako wyższy stopień tej samej formy organizacyjnej.

Alili, w naszym życiu państwowym spoiskaliśmy się z nie zrozumiałem zawiśkiem, które trwało od początku odzyskania niepodległości: państwo polskie nie miało swojego programu gospodarczego, orzaczanego na dłuższą metę, jasno określającego charakter, tej gospodarki. Programy gospodarcze tworzone były pod wpływem nie praktycznych gospodarzy, nie przez właściwych gospodarzy, którzy zatrudniają pracowników, produkują i zbywają towary, a przez teoretyzujących doktrynerów, demagogów partyjnych, ludzi, którzy sami nie mając nic w kieszeni, lub mając bardzo mało, zazdrościli tym, którzy coś mieli.

Program gospodarczy polski przez ciąg siedmiu lat ubiegłych był wszystkim, tylko nie programem gospodarczym. Był niedokrotnie ładną platformą wyborczą, był uznanem, pełnym sentymentu, dla niedoli robotniczej, był wyrazem dobrej woli, żetelnej pracy, ale przylem zawsze był owocem wpływów polityki klas, ambicji i ambicji.

Nie też dziwnego, że w programach racowych jedno drugie się nierzymało, jedno drugiemu przeczyło. Mówiło się o podniesieniu poziomu rolnictwa, zwiększeniu produkcji rolnej, ale jednocześnie zabiegiło się to rolnictwo radykalną reformą rolą. Mówiło się o walce z bezrobociem, o umocnieniu przemysłu, ale jednocześnie zabiegało się ten przemysł wszelkimi możliwymi sposobami. Mówiło się o konieczności umożliwienia dopływu do Polski kapitału zagranicznych, ale jednocześnie, kapitał w kraju ulegał stopniowemu wywaszczaniu. Jeden z ministrów starał się przeprowadzić sanację gospodarczą, inny z tego samego Rządu psuł to, co jego kolega zrobił. Jeden miał na względzie interes państwa, podniesienie poziomu gospodarczego obywateli, a drugi dążył do walce z kapitalizmem i

trudzie rolniczo-wołańskim. Nie też dziwnego, że w takich warunkach Polska i jej obywatel ulegał stopniowej pauperyzacji, kraj ulegał ruinie, a klasa żebraków powiększała się z każdym dniem.

To też, z uznaniem trzeba podkreślić wysiłanie w Senacie obojętnego ministra skarbu, który program gospodarczy Polski ual w formie wyraźnej i jasnej. Toż samo uczynił minister przemysłu i handlu.

Ponieważ Polska jest krajem rolniczym Rząd obecny polozył nacisk przedewszystkiem na wzmocnienie rolnictwa, a przez to stworzyć liczny zastęp mocznych, przydatnych konsumentów. Tem samym wzmocni się siła nabywcza wewnętrznego rynku. Umogliwi to dowlanie przemysłu i ruchu budowlanego Zapewni czynny bilans

handlowy i równowagę budżetową. Popierany premisi przez Rząd będzie to ten, który wykaze najmniejszą swęj produkcji zdolności eksportowe.

Leży rodzaju program Rządu wymaga współdziałania innych resortów ministerialnych. I tu spotykamy się ze znanieniem oświadczeniem ministra rolnych, który przestrzęży, "wzorem nadzielnymi na ryczałt radykalną restytucję naszego ustroju rolnego. Uniemożliwia to warunki gospodarcze i finansowe kraju".

Program obecnego Rządu dla społeczeństwa, stojącego nie na gruncie doktryny socjalistycznej nie jest nowością. Nowością jest możliwość wykonania tego programu wobec zdecydowanej opinii większości społeczeństwa i nieliczenie się z dąsami i atakami skomunizowanej lewicy.

S. A.

POSTULATY KUPIECTWA ZAGŁĘBIA DĄBROWSKIEGO

Memoriały złożone w czasie

W czasie audjencji u ministra przemysłu i handlu p. Kwiatkowskiego w dniu jego pobytu w Zagłębiu kupcy socjowiczcy złożyli następujący memoriał Do Pana Ministra przemysłu i handlu.

Kryzys gospodarczy, jaki przeżywa nasz kraj, fatalnie odbija się na przemiale, a w szczególności na handlu i drobny przemysł w Zagłębiu Dąbrowskim i w konsekwencji zagraża istnieniu pozabaw innym wszelkiej pomocy placówkom polskim, wynikiem czego jest stale wrażliwa ilość likwidacji przedsiębiorstw.

Obowiązkowi Rządu i całego społeczeństwa jest ratować zagrożone w egzystencji, a z trudem zdobyte placówki handlu i drobnego przemysłu polskiego i dlatego, w imię obywatelskich interesów mas kupieckich i drobnego przemysłu, niefel podpisane organizacje działające na terenie Zagłębia Dąbrowskiego, zgłaszają następujące wnioski i zwracają się do Pana Ministra z prośbą o rozpatrzenie ich i poczynienie odpowiednich zmian w obecnym systemie podatkowym i kredytowym:

1) Opłaty za świadectwa przemysłowe winny być zaliczane na podatek przemysłowy tego roku podatkowego, w którym zostały pobrane.

2) Podatek przemysłowy winien tylko raz obciążać towary i winien być płacony przez producenta, oraz przez importera od towarów sprowadzonych z zagranicy przy clem.

3) Opłaty za świadectwa przemysłowe dla przedsiębiorstw handlowych

pobytu min. Kwiatkowskiego.

winny ulec zróżniczkowaniu tak jak to ma miejsce z opłatami za świadectwa od przedsiębiorstw przemysłowych, a w szczególności należałoby mieć na uwadze i II kategorię świadectw od przedsiębiorstw handlowych.

4) Pobierane kary za zwłokę od podatków nie wpłaconych w terminie winny być obniżone, gdyż wywarza to trudny stan u płatnika, którego kary ze względu na wysokość kosztami egzekucyjnymi dolną.

5) Konieczne jest uprzywilejowanie pomocy kredytowej dla handlu i drobnego przemysłu, które z kredytu w Banku Polskim absolutnie bezpodstawnie nie korzystają i stopniowo zamierzają pozbawione zupełnie nieudziowej pomocy, jak w dzisiejszych warunkach stanowi kredy.

6) Celem zwalczania przemienictwa w handlu zagranicznym należałoby wprowadzić ochronowe twardów przy cieniu ich na granicy.

7) Uderzyć tajemnie przepisów o handlu ulicznym i domokrakim, oraz na jarmarkach, dowlom obecny stan wywarza wiele nieporozumień i brak kontroli ze strony władz administracyjnych.

Słownazysanie Kupców Polskich w Warszawie Oddział w Sosnowcu.

Towarzystwo Kupców i Przemysłowców i Rzemieślników w Będzinie.

Związek Drobnych Kupców Czerwień w Sosnowcu i Oddział w m. wice Górnicy i Złaziada.

Memoriał kupców będzinskich.

Do Pana Ministra przemysłu i handlu.

Kupiectwo m. Będzina ma zażyczyć niniejszem zwrócić się do Pana Ministra z następującymi postulatami, wymagającymi urzędzycielskiej uwagi i wprowadzenia:

1) koniecznym jest wydanie ogólnej ustawy powatkowej, normującej zasady postępowania wymiaru oraz, otwierające a egzekucyjnego, odnoszące się do wszystkich podatków oraz wprowadzającej jawność wymiaru i całego postępowania dowodowego.

2) udzielenia amnestji podatkowej, z tytułu należności podatkowych: a) zwalczonych zaległości z roku 1923, b) podatku dochodowego za rok 1924, c) podatku przemysłowego od obrotu za I i II półrocze 1924 r. wraz z odsetkami i kosztami, gdyż zaległości powyższe powstały wskutek chaosu waloracyjnego, wysoczenia wymiarów, nieprawidłowej funkcjonowania komisji odwoławczych, oraz niemożności zapłacenia przyspa-

dających kwot przez zubożalszych płatników;

3) obniżenie odsetek i kar za zwłokę do 1 proc. miesięcznie, gdyż pobiera 48 proc. rocznie, jest ciężarem, przekraczającym siły płatników;

4) podatek przemysłowy: a) pobieranie podatku przemysłowego wyłącznie u źródła t. zn. u fabrykantów przy wyrobach krajowych, u importera na granicy celniej, przy towarach zagranicznych, b) zwolnienie od opodatkowania hurtowej i detalicznej sprzedaży artykułów spożywczych i zniesienie świadectw przemysłowych.

II. Handel:

1) uchylenie ustawy z dnia 27. 1920 r. o zwalczaniu licowy wojennej, gdyż dotychczasowe doświadczenia wykazały, iż przepis o walce z lichwą nie przyczyniał się do obniżenia cen, wyrażając jedynie ogromne szkody materialne i moralne;

2) przedłużenie godzin handlu w przedsiębiorstwach detalicznych i drobniej sprzedaży artykułów spo-

żywczych, napojów chłodzących, owoców i owoców, gdyż obecnie sklepy powyższe nagle zamykają wtedy właśnie, gdy zapotrzebowanie tych artykułów jest największe.

III. Opłaty celne:

1) zmiana paragrafu 32 rozp. Mi. nistra skarbu z dnia 13-go grudnia 1920 r. o postępowaniu celem przez dodanie poprawki, iż dodatkowo opłaty celne zasile wskutek pomyłek „rachunkowej” mogą być wyrównane w ciągu 6 miesięcy.

2) ściąganie niedoborów celnych jedynie w wypadkach rzeczywistej pomyłki, czysto rachunkowej, a nie błędnej zastanowienia uli celnych, konwencji celnej lub pozycji celnej.

IV. Kredyty:

1) bezwarunkowe rozszerzenie kredytów dla handlu w Banku Polskim;

2) zniesienie lub możliwe obniżenie ostrych przepisów, obowiązujących przy kredytach;

3) systematyczne i częste rozwidlowanie z w. czarne listy w Banku Polskim;

4) wpłynięcie na instytucje bankowe, zależne od Rządu, jak PKO i inne w kierunku obniżenia kosztów inkas.

5) podjęcie inicjatywy obniżenia obecných opłat pobieranych przez notariuszów za inkaso i protest weksli.

V. Paszporty zagraniczne: 1) wydanie zarządzeń ułatwiających wyjazdy zagranicę kupców w okresie trwania wojny, w celach eksportu ulgowego, oraz zmniejszenie dotychczasowych przepisów tamujących niezbędny kontakt sfer handlowych z zagranicą.

P. minister Zaleski o polityce zagranicznej.

„Vossische Zeitung” z dnia 29-go czerwca, b. podaje rozmowę swego korespondenta z ministrem spraw zagranicznych p. Augustem Zaleskim, który m. in. powiedział:

— Narod polski, jak i cała Europa w czasach powojennych, odczuwa potrzebę pokoju. Dla Polski jest ten pokój konieczny, aby przez wytnięcie pracy mogła się wewnętrznie odbudować. Wieraciamy w nowy okres naszej historii, w którym nasza naradowa twierdzość, w najbardziej obrzernm znaczeniu tego słowa, niewątpliwie się wzmożni, a mianowicie przez produkcję, wymianę, zbył towarów, zdolność do oszczędzania i zaufanie, wszystkie te czynniki, które stanowią niezbędne podstawy życia społecznego narodu i jego kredytu.

Nasze stanowisko w sprawie rekonstrukcji Rady Ligi Narodów i nasz udział w niej muszą być nieustraszone. To nie jest wciąż dowodem naszego egoizmu państwowego, lecz ogólnie w Polsce zrozumiałej i propagowanej konieczności uzyskania możliwości szerzej współpracy Polski z innymi narodami na gruncie Ligi Narodów. Taką współpracę nie może być urzeczywistniona jeżeli się nie bierze czynnego udziału we wszystkich wspólnych postanowieniach i przedsięwzięciach. Używając przez Polskę stałego miejsca w Radzie Ligi Narodów, która będzie pierwszorzędного znaczenia, nie tylko dla nas lecz i dla wszystkich, którym zależy na uformowaniu się stosunków w Europie.

Budżet Funduszu bezrobocia.

Komisia regulamono-budżetowa Zarządu głównego Funduszu bezrobocia na podstawie odpowiedniego upoważnienia Zarządu głównego zatwierdziła dnia 30 czerwca preliminarz budżetowy Funduszu bezrobocia na rok 1934 w ogólnej sumie w dochodach i wydatkach 6 991 700 zł.

Dochody stanowią wkłady z wkładów pracy za robotników fizycznych i milion zł, dopłata skarbu na składe ustawową 1 997 500 zł. Poza tem państwa pokryje całkowicie koszty ulgi hipotecznej, która będzie przewidziana dla 95 tysięcy bezrobotnych kosztów 4 117 500 zł, oraz dla częściowo bezrobotnych hutników na Górnym Śląsku kosztów 150 tys. zł.

Głosy publiczne.

„Sanatorzy” w Czeladzi.

W niedzielę ubiegłą odbył się w Czeladzi wiec, zwolany przez Związek właścicieli nieruchomości, na którym wszczęto kampanię przeciwko Magistratowi i Radzie miejskiej. Jak się okazało, wiec opowiadał różnego rodzaju fałszywe i osobiste nieprawdy o Magistracie wysuwano pod adresem Zarządu miasta całą szereg zarzutów jak np. ściąganie nadmiernych podatków o niewłaściwą gospodarkę i t. p. „We wszystkich tych zarzutach nie było ani jednego konkretnego, bo ogólnie jest rzeczą znana, że gospodarka miejska obecnego Zarządu miasta stoi na wysokości zadania i dzięki niemu Czeladź w szybkim tempie przybiera wygląd europejskiego miasta.

Ciekawym jest natomiast zobaczyć, z kogo to składają się przeciwnicy obecnej Rady i Zarządu miasta. Najczęściej zabierał na owym zebraniu głos niejaki p. Nobis, były burmistrz Czeladzi, który decyzyjnie województwa w czerwcu w 1924 roku zdobył mandat z urzędu burmistrza, co, jak wiadomo, może nastąpić wówczas, gdy burmistrz popoziła szereg niewłaściwości. Dalej zabierał głos p. Nogaj, b. urzędnik Magistratu. Pan ten za nieważne i niebadałe spełnianie obowiązków usunął zagon swego czasu z Magistratu. Mówił również niejaki p. Siudak, pracownik Kasy charyt., który nie bacząc na to, że ma jedyną posadę zwrócił do Zarządu o przyjęcie go na stanowisko polowego, a że oferta jego nie została uwzględniona — z osobistej niechęci stał się gorącym opozycjonistą w stosunku do Zarządu miasta.

Dla kompletności przewidywał na wiecu człowiek usunął z Magistratu przez obecny Zarząd po wykonywaniu obowiązków przy dokonywaniu przez niego wypłat zapomóg dla bezrobotnych, czyli przeciwko któremu toczy się śledztwo sądowe. Nie trzeba już mnożyć przykładów. To wystarczy.

Przez takie to żywioły opozycyjne zebrane wysuwa wnioski o rozwiązaniu Rady miejskiej i jednocześnie wyzwa ją do wyrażenia wotum nieufności. Zarządowi. Stowarzyszenie właścicieli nieruchomości skompromitowało się tem zebraniem. Jak mogą ludzie, wśród których jest wiele poważnych osób pozwalać, aby tego rodzaju indywiduala jak wyżej podano występowały w ich imieniu!

Dowodzi to, jak wielki jest upadek cyny obywatelskiej i etyki wśród niektórych kół społecznych.

Ludzie, na których ciążył ciężar nieuczciwego spełniania powierzonych im obowiązków powinni stać poza nawiasem życia publicznego, jeżeli to życie obywatelskie ma wpaść się na zdrowy poziom i wydawać owoce ku pożytkowi ojczyzny i społeczeństwa.

Zrozumiało to mieszczaństwo w Czeladzi i dziś panuje w mieście powściągliwe ochotnie na prowadzący zebrania, którzy ośmieszali i skompromitowali Stowarzyszenie właścicieli nieruchomości doszczętnie.

Ludność miasta nie dała posłuchu mącieliom. Szerokie kółka ludności jak robotnicze, jak mieszczańskie żywią dla obecnego kierownictwa Magistratu i Radzie miastu i miastu, bo daleki od niego i stołpcem na czele Zarządu burmistrzowi p. Rączkowskowi, Czeladź w ciągu niespełna dwa lata posiada elektryczne oświetlenie, wodociąg, bruki stołpcem najlepsze w Zagłębiu, nie mówiąc już o wspaniałych rezultatach pracy w zakresie opieki społecznej i zdrowotności — wzmianki i mieszkanie dla dziecka zdrowia z bezpłatnym ambulatorium dla bezrobotnych i ubogich).

Mieszkaniec Czeladzi.

150-lecie niepodległości Stanów Zjednoczonych.

Zagłębie Dąbrowskie Ojczyźnie Waszyngtona.

W dniu 4 lipca, tj. w niedzielę, święta Stany Zjednoczone Ameryki Północnej 150 rocznicę swej niepodległości.

Cała Polska jak długa i szeroka łączy się sercem z tą uroczystą chwilą, bo Polska do tej wolności Stanów Zjednoczonych przyłożyła rękę, przez niepodległość swych synów: Tadeusza Kościuszkę i Pulaskiego.

Tulący nadzieję polski w czasie swej niewoli znalazł ostoję w wolnej ziemi Ameryki Północnej. Kilka milionów braci naszych znalazło tam chleb, chlebek w latach światowej wojny, w czasie nędzy i niedostatku lat ośmiolatek, chętnie dzielili się z krajem macierzystym, a przedewszystkiem ratowali to, co ludzkość uważa za najdroższą skarb: dzieło polskie od głodu.

Wiele, bardzo wiele mamy dowodów, aby dziś właśnie okazać gorącą manifestację, uczucia radości, wspólnoty i braterstwa ze Stanami Zjednoczonymi.

Interesy Polski, zarówno obecnie, jak i w przyszłości, niezbędnie wymagają utrzymania najbliższych stosunków ze Stanami Zjedn. Ameryki. Dlatego każda nadarzająca się okazja, która pozwoli przypomnieć Amerykanom nasze istnienie i sympatię, jakiej Kościuszko i Pulaski dali dowody, winna być przez nas całą siłą wykorzystana.

Znakomitą sposobność uczczenia Ameryki, jakie daje nam chwila obecna

może najszerszym warstwom amerykańskiego społeczeństwa, wiele powiedzieć o Polsce, tak mało znanej mimo poświęcenia naszych bohaterów, a przez popularizowanie imienia naszego kraju za Oceanem stworzyć nam dobrą opinię.

Dlatego w imieniu Komitetu obywatelskiego zwracamy się do obywateli miasta Sosnowca, by dzień 4 lipca uczcili uroczystie, tak jak to już uczynili młodzież wszystkich szkół.

Zapraszamy wszystkie urzędy państwowe i komunalne, stowarzyszenia, związki, naradzające się itp. na uroczysty masz święta w sztafardami i okoliczności. Masz św. odbędzie się w kościele parafialnym w Sosnowcu o godz. 10 rano.

Przemarsze ugrupowań stowarzyszeń będą w kilku punktach miasta fotografowane, a fotografie te pódą do muzeum Zagłębia Stanów Zjedn.

Stowarzyszenia, miejscowe lokale oraz teatr prosimy o urządzenie dla swych członków manifestacyjnych wieczornych, Kluby sportowe o urządzenie zawodów i wycieczek pod hasłem dnia.

Wszystkie domy należy udekorować flagami i chorągiewkami. Należy się do nabycia w księgarniach, sklepach, aptekach i restauracjach.

Za Komitet Obywatelski: Przewodniczący: Władysław Mazur, sekretarz: Jadwiga Wasniewska.

Kronika Zagłębia.

KALENDARZ.

2
Piątek

Dziś Nawiedzenie N.M.P.
Juro Anatoljusza i Heljod,
Wsch. słońca 3.20
Zach. „ 7.59

Z TEATRU.

Teatr w Sosnowcu.

Dziś teatr nieczynny

Juro w sebie nieznajoma farsa w 3 aktach „Gdy kobie się zapagnie”.

Niedziela i poniedziałek rekordowa krotkość, ostatnia nowela teatrów warszawskich „Zachary automobila” Początek godz. 4.30

Niedziela wieczór pełna humoru krotkość, ostatnia nowela teatrów warszawskich „Zachary automobila” Początek godz. 8.30.

Ceny: Dzieci od 20 gr. do 2 zł, łoża 7-0 osobowa 7 zł.

Teatr w Będzinie.

W nadchodzący poniedziałek po cenach od 40 gr. do 2.50 przybywa krotkość w 3 aktach „Gdy kobie się zapagnie” Początek godz. 8.30 wiecz.

Teatr w Dąbrowie.

W środę artysty teatru sosnowieckiego odegrają pełną humoru krotkość w 3-ach aktach „Gdy kobie się zapagnie”. Ceny: Dzieci od 40 gr. do 2.50 Początek godz. 8.30 wiecz.

Osobiste.

„Gazeta Warszawska Poranna” dostosi, że w skład Zarządu głównego Związku lud. narodowego wszedł między innymi (naz. Józef Różewski z Siedurna

Sprawa czynszu mieszkanicowego.

W związku z zamieszczoną wczoraj informacją, ile płać należy za mieszkanie w 3 kwartały, wyświadczyć trzeba, iż wykas ten nie dotyczy mieszkań jedno i dwukondygnacyjnych, które na podstawie znalezionych ustaw płać podług 1 stycznia 1927 r., stawki podług skali z dn. 1 stycznia br.

Z komisji cennikowej.

Na ostatnim posiedzeniu Komisji cennikowej przyjęto do wiadomości

ścisłe obniżenie cen słoniny dokonane przez samych rzemieślników.

Sprawa cen maki i chleba narazie została odroczone, bo przedstawiciele mistrzów oświadczyli, że tendencja cen zboża narazie jest niewyjednana.

Posiedzenie w sprawie święta amerykańskiego.

W piątek, t.j. dziś, o godz. 7-0 wieczorem, odbędzie się w Magistracie dąbrowskim zebranie zaproszonych przedstawicieli miejscowych instytucji w sprawie zorganizowania obchodu w dniu 4 lipca r.b. z racji 150-lecia niepodległości Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej.

Ze szkolnictwa powszechnego.

Najważniejszą obecnie kwestią omawianą w dziele władz szkolnych w Sosnowcu, jest sprawa podziału miasta na rejony szkolne.

Zgodnie z zarządzeniem Ministerstwa oświecenia każda 7 klasowa szkoła powszechna winna mieć przynajmniej 350 dzieci, w niektórych zaś szkołach powszechnych liczba uczniów nie osiąga tej cyfry. Wskutek tego zachodzi potrzeba scalcenia szkół w kilku punktach miasta.

Istnieje więc np. projekt z picciu szkół, mianowicie ze szkół przy ul. Wawel, przy ul. Zygmonta, przy ul. Szkolnej, przy ul. Kirkackiej (im. Wasniewskiego) i ze szkół na Dębowej i Górze utworzyć 4 szkoły. Dzieci więc z jednej z wymienionych szkół będą przydzielone do pozostałych czterech.

Również niedostateczna liczba dzieci uczęszcza do szkół: przy ul. Florjańskiej, Nowopogonińskiej i Wodnej. Z tych 3 szkół mają być utworzone 3 szkoły.

Wykazuje to, że jest propozycja scalcenia szkół we wsł. Miłowiec ze szkółą przy kop. Wiktor.

Szkola przy walcowni Miłowiec nie posiada większych widoków rozwoju, przeto istniejący zamiar scalcenia tej ze szkółą przy ulicy Grabowej.

Dziwne stanowisko Magistratu.

Kilku właścicieli nieruchomości w Sosnowcu zwróciło się do nas ze skargą, iż policja robi im protokoły

za brak chodników przed ich posesjami. Protokoły te idą do sądu, który nakłada na obywateli karę.

Pomijając już fakt, iż w wielu wypadkach właściciele nieruchomości absolutnie nie może sobie pozwolić na taki wydatek, należy zwrócić uwagę, iż układanie chodników należy do Magistratu, a nie do posiadaczy nieruchomości, o czem, zdaje się, powinien być zawiadomiona policja i władze sądowe.

Tymczasem kiedy zainteresowane osoby zwracają się do Magistratu o wydanie im odpowiedniego wyjaśnienia, celem przedstawienia tegoż w sądzie, otrzymują odpowiedź, iż Magistrat osobom prywatnym żadnych wyjaśnień nie wydaje, a może to uczynić tylko na żądanie władz.

Tego rodzaju stanowisko władz miejskich i dziwne interpretowanie przepisów jest rzeczą niepojętą.

na i należy spodziewać się, iż województwo zwróciło na to uwagę i wydał Magistratowi pewną prawę i obowiązki w stosunku do ludności, niepotrzebnie narazane na nieprzyjemności i kary.

Echa czynu obłąkanego.

Wczoraj doszliśmy o szalonym czynie obłąkanego Michalskiego, który poddał sortę w mieszkaniu przy ul. Smolnej. W związku z tem komunikujmy nam, że furaj został obłąkany przez naczelnika straży ogólnokop. „Wiktor” członka tej straży p. Stanisława Murgonia, który w uznaniu za wykazując odważny otrzymał nagrodę w postaci nominacji na plutonowego.

Wyjazd dzieci na kolonie letnie.

Podróżniczkowe zakłady górniczo-rolnicze obejmujące kółka Sosnowie, Miłowiec i Katarzynówkę w tym roku rocznie pewną ilość dzieci swych pracowników na kolonie letnie.

Wczoraj właśnie wyjechała druga partia dzieci, w ilości 59 dzieci, do Koniopola na miesięczny wypoczynek. Na drugi miesiąc wyjeżdża trzecia partia obłąkanego.

Możeby i inne zakłady przemysłowe poszły za tym przykładem i wysyłałyby dzieci swych pracowników choćby w okolice Zagłębia.

Wypożyczanie podręczników.

Już w ukończonym właśnie roku szkolnym Magistrat sosnowiecki zainicjował wypożyczanie podręczników szkolnych dzieciom rodziców niezmężnych.

Dotychczasowy sposób wypożyczania okazał się niepraktyczny.

Obecnie projektowane jest oprowadzanie przez kierowników szkół list dzieci, które mogą korzystać z wypożyczanych podręczników. Poza tem kierownicy szkół nadesła odpowiedzi list książek.

Przychodnia przeciwgruźlica.

Towarzystwo przeciwgruźlicze komunikuje nam, że przychodnia przeciwgruźlica w Sosnowcu przy ul. Targowej nr. 18 nie będzie czynna przez cały lipiec, do czasu wzniesienia karydy, w omawianej przychodni podane będzie oddzielne zawiadomienie.

Ile Dąbrowa otrzymała z funduszu na rozbudowę miasta?

W r. 1925 wystąpiło w Dąbrowie 41 osób bądź instytucji o uzyskanie pożyczek na budowę z funduszu na rozbudowę miasta. Miejski komitet rozbudowy miasta 16 relikantom odmówił przyznania pożyczek i w tym roku 291,036 zł. Kwotę tę Bank Gospodarstwa krajowego zredukował do 178,350 zł. wypłacił zaś zaledwie 96,632 zł. Zarządcy należy, iż z kwoty tej socjalistyczny Dom ludowy otrzymał 43,882 zł. pozostała zaś 24 relikantom otrzymała zaledwie 52,750 zł.

Uroczystość harciska w Łagiszy.

W nadchodzącą niedzielę o godz. 4 pop. w Łagiszy odbędzie się przyrzeczenie harcerek. O godz. 2 wina

Przy zakupie towarów
prosimy powoływać się
na ogłoszenia
w „ISKRZE”.

Kronika Zawiercia.

Kontrola bezrobotnych.

Od paru dni na tutejszym terenie jest przeprowadzana kontrola bezrobotnych w związku z rozporządzeniami rządowymi, ograniczającymi w pewnych wypadkach pobieranie zasiłków. Kontrola ta ma trwać do 1 sierpnia. W Zawierciu do 15 km. Dotychczasowym jej wybitkiem jest wstrzymanie wypłaty zasiłków zgrom 500 „bezrobotnych” na ogólną liczbę 1,800 bezrobotnych, korzystających w Zawierciu z zasiłku państwowego.

Nieszczęśliwy wypadek.

W nocy z 23 na 24 czerwca 1926 roku pod Łazami na 26,4 kilometr od Sopotowa został zabity przez przebiegający pociąg pociągowiec przejeżdżający Paweł Nierka, który poniósł śmierć na miejscu.

Znowu noże w robocie.

Od pewnego czasu w Zawierciu nie można spokojnie wyjść na ulicę, albowiem wiadomo, kiedy może spotkać przechodnia przykra niespodzianka, za jaką należy uważać otrzymanie ciosu nożem. — Niema prawie, dnia, w którymby wyrok nie miał efektów, skłaniających się na podobne napaści. W tych dniach niejaki Antoni Sitko wyszedł do cukierki Kotaby w Zawierciu przy ul. Kościuszki nr. 18 i dopadłszy grającego tam w bilara Abrama Lewartowskiego uderzył go w twarz. Lewartowski nie czekał na dalszy wyrok wyłożył okno na ulicę i uciekając przed napastnikiem schronił się do portierni Tow. Akc. Zawiercia w przekonaniu, że tym sposobem uchroni się od wspomnianego napastnika. Ten jednakże nie poprzestął na powyższem, dogłębnie uderzył go w portiernię i uderzył mu w okolice łopaty dwa cięsy nożem.

Lewartowski zbroczony krwią upadając na asfalt, dawał się do mieszkania dentysty Berkowicza, skąd zabrala go miejscowa policja do lekarza dla udzielenia pierwszej pomocy. Tęgo samego dnia, pomienionego, poranił onem jeszcze 3 inne osoby.

Przydałby się jakas autorzeczka kary na podobnych napastników, by w ten sposób ukrócić zmagające się od dłuższego czasu notowizności.

Drobna kradzież.

W nocy z środy na czwartek w Zawierciu przy ul. Nowobłogosławnej nr. 13 z kominki Andrzeja Kozyca, nieznaną sprawcy skradli bieliznę, dwie przedmioty na ogółu sumę 30 złotych. Energiczne dochodzenie ciemni wykrycia sprawców owej kradzieży prowadzi miejscowy komisarz policji państwowej.

Echa kradzieży biżuterji.

W związku z wczorajszą notatką o dokonaniu du. 46 km. kradzieży biżuterji na szkodę Kępcy Pławnej przez Stanisława Kapuścika dowiadujemy się, że tenże kapuścik w dniu wczorajszym za pomocą wyważenia zamka drzwi wejściowych dostał się do mieszkania Wygodzkiego przy Nowym Ryuku w Zawierciu i dokonał tam kradzieży 2 pierścionków noszących 1 i 3 zł. 50 gr. — Przedmioty wkradzione prawie że w ciemności, odebrano i zwrócono poszkodowanemu.

Osobiste.

Pan Eugeniusz Brudnicki, syn znanego i poważanego ogólnie ogólnie watała, ukończył przed paroma tygodniami Wydział lekarski Uniwersytetu warszawskiego z tytułem naukowym doktora wstecz nauk lekarskich.

Wystrzeżenie się oszustów.

W dniu onegdajszym do sklepu rzemieślniczo Kłosa w Zawierciu zgłosił się nieznany osobnik, podający się za kelniera restauracji Kotaby w Zawierciu i na jego rachunek kazał nawzajem różny wyrobów masarskich na sumę około 30 zł. i zaniesć do pomienionego restauratora. Nie do-

chodząc do restauracji dwu osobnik odebrał od nieosobnego chłopca zapakowane mięso i wędliny i kazał mu pociągnąć na siebie, miał mu bowiem wydać za chwilę pieniądze. — Chłopiec ten jednakże nie mógł się do czekać na pieniądze, ponieważ oszust ten wraz z wyrobami utulił się w niewiadomym kierunku.

Związek nauczycieli, anrzałczenie do Kuratorium krakowskiego

Na ostatnim zjeździe delegatów Komitetu wojewódzkiego Zw. polsk. nauczycielskiego szkół powszechnych, nauczycielstwo szkół ludowych pow. Olkuskiego [akajenergetycznie] zaprotestowało przeciwko przyłączeniu tutejszego szkolnictwa do krakowskiego kuratorium, uważając, że plan b. ministra. p. St. Grabskiego nie tylko,

Z Myszkowa.

W najbliższych dniach Sejmik będziniński przystępuje do przebudowy drogi wodącej przez Myszów. Droga ta ma być wyłożona kostką, co podniesie w znacznej mierze zewnętrzny wygląd tego dość dużego osiedla przemysłowego.

że nie przyniosłby żadnej korzyści państwu, lecz z przyczyn różnicy w systemach nauczania nie istniała w szkolnictwie pogłębiły antagonizm zarówno wśród nauczycielstwa, jak i ludu wiejskiego, który na wieść o mającej nastąpić realizacji tego projektu, objawił dość wyraźnie swoje niezadowolone.

Koniec roku szkolnego.

Zakończenie roku szkolnego w Grodzu.

W ułębny poniedziałek odbyło się uroczyste zakończenie roku szkolnego w Grodzu (dawnie Grodzieńskiem Tow.) poprzedzone wysłuchaniem mszy w. w miejscowym kościele parafjalnym.

W jednej z sal urządzonej wystawę robot szkolnych, gdzie zwiedzających miało możliwość podziwiać wyroby z gliny, drzewa i papieru, wykonane przez dzieci począwszy od pierwszego roku nauczania do ostatniej klasy włącznie. Ogólną uwagę zwiedzających zwróciły wyroby z drzewa dla użytku w gospodarstwie domowym, które były wykonane nadzwyczaj dokładnie i czysto, pomimo iż uczniowie mielieli się posługiwać najprostszyimi narzędziami.

Wśród odpowiednich narzędzi, rzemieślniczych szkół jeszcze nie posiada. Następnie na podwalu zasługują wykreślenia geometryczne, mapy, różnego rodzaju wykresy geograficzne oraz rysunki z antonij, które były wykonane bardzo dokładnie i czysto. — W szkole dziewcząt również, odróżniały się wielką starannością w wykonaniu. To też rodzice dzieci szkolnych za naszym pośrednictwem wyrażają p. J. Tomasiakowi, kierownikowi szkoły, jak i całemu gronu nauczycielskiemu serdeczne podziękowanie za trud i wydatną pracę dla dobra ich dzieci i całego społeczeństwa.

Zakończenie roku szkolnego w s-kole w Psarach.

Dnia 28 czerwca r. b. w szkole powszechnej w Psarach zostało zakończone rok szkolny. Mimo trudności lokalnych należy podnieść wielkie zasługi, jakie miejscowy kierownik szkoły kładzie

dla dobra wsi i podniesienia szkoły. W dniu zakończenia roku szkolnego o godzinie 9 rano odbyło się uroczyste zakończenie roku szkolnego w Psarach. W szkole w kościele parafjalnym w Grodzu. Młodzież po uroczystym wystąpieniu pięknej kanciana miejscowego prefekta księdza Łojka, a potem udała się w towarzyszywie swego kierownika, księdza prefekta i wójtę gminy Grodziec p. Moraka do szkoły nr. 2, celem zwiedzenia wystawy szkolnej.

Korzystając z uroczystości miejscowego kierownika szkoły p. Tomasiaka, który z całą życzliwością pokazywał eksponaty i służył zwiedzającym informacjami, dalsza wyłusła radosne i pełne podziwu wrażenie.

O godzinie 6 popołudniu w szkole w Psarach odbyła się uroczysta akademicka poganka i polski dyktando. Sala była wypełniona po brzoza dziećmi i miejscową ludnością, która rozumiejąc o uroczystości nawiązującą pracę, aby pospieszyć na uroczystości.

Na program popiołów złożyły się śpiewy wszystkich klas. Szczególnie zaś interesowała zebranych produkcja muzyczna pod kierownictwem p. Kłosiwicza, kierownika szkoły z klasy 3-iej. Następnie dzieci zapiewały się uklamkami. Pełen humoru monolog wygłosił uczeń 3 klasy Czesław Trzcionka, wywołując bujne oklaski.

Na zakończenie uroczystości kierownik szkoły wygłosił nader podniosłą prelekcję, przypominając dzieciom ich pracę, rezultat nauki i te łączność jaką powinny, nawet po opuszczeniu szkoły utrzymywać z nią.

Po prelekcji zabrał głos gospodarz miejscowy p. Łazar, który dziękując kierownikowi i wychowawcom za ich pełną poświęcenia pracę, zachęcał dzieci do nauki i miłości dla tych, którzy torują im drogę i prowadzą do szczęścia i dobrobytu.

cił przewoźnienię (566 000 ton). — W ciągu urządzalności kampanji cukrowej spodziewają się osiągnąć dalszą redukcję procentową zwiększenia, która w tym czasie, wedle wszelkiego prawdopodobieństwa, osiągnie normy 100 proc. w stosunku do okresu przedwojennego.

Jeszcze zestawimy listy produktów, konsumpcji i wywozu z lat ostatnich, to zauważymy stałą zwiększ. we wszystkich latach cukrowniczych. Tak na produkcję roku 1924 — 25 wyniosła 443 829 ton (t. b. 520,000), spójrzcie w d. r. roku 1925 — 26 wyniosła 299 313 ton, w obliczeniu 267 000 ton i wreszcie wpłynę w r. u. 201,490 ton, a w r. b. około 253,000 t. Konsumpcja cukru w kraju wzrasta z roku na rok i przekroczyła już poziom przedwojenny (3000 t. 8 kg. na głowę roczną) nie budząc jednakże takiego wzrostu wartości produkcji, i tak w r. 1923 — 24 spójrzcie w Polsce na głowę ludności wyniosła 4,31 kg., w 1921 — 22 r. 4,17, w 1922 — 23 r. 4,35 w 1923 — 24 r. 4,43, w 1924 — 25 r. 8,00 w 1925 — 26 roku 9,12 kg.

KRONIKA GOSPODARCZA.

Jak należy zgłaszać reklamacje celowne? Zgłoszenia w wysłanym. Mianowicie reklamacje celowne, które do tej pory niewłaściwie stosowano taryfy, należy zgłaszać protokolarnie przy cieniu towarów. W razie niemożności można wnieść zażalenie w ciągu 30 dni od chwili oceny, w takim wypadku jednak musi być udowodniona tożsamość towaru reklamowanego z oceną. Niewłaściwym dowodem tożsamości towaru jest próbka pozostawiona w Urzędzie celownym w chwili rewizji celnej. Można dowiedzieć tożsamość jeszcze innemi drogami, lecz uznanie dowodów tych należy do właściwych władz.

Powiększenie tonażu wagonów towarowych. Polska sieć kolejowa posiada dwa zasadnicze typy wagonów towarowych. Były to przede wszystkim przedwojenne wagony 20-tonnowe tudzież sprowadzone z Ameryki czterotonowe wagony 30-tonnowe. Niedawno fabryka Zieloniewskiego w Sanoku zakładała budowę 150 wagonów 4-tonnowych 38-tonnowych, puszczonej już częściowo w ruch. Obecnie Ministerium kolei robi dalszy krok w kierunku powiększenia tonażu wagonów towarowych i w tym celu zwróciło się do krajowych i wywoznych z propozycją opracowania odpowiednich projektów.

Ekspert polskich parowozów i wagonów zagranicą.

W chwili obecnej dobiega kresu perfekcji nasz wóz do Ramunji krajowych wagonów i parowozów. Pomysły na zakończenie rozupakowań wagonów należy nader dodatnio na ożywienie u nas tej gałęzi przemysłu, która przechodzi obecnie ciężką kryzę stagnacji. Jednocześnie Związek Wytwórców wagonów i parowozów czyni u Rady staranie o przyznanie mu premii wyrównawczej, które uwzględniłaby wywóz wagonów tej gałęzi przemysłu zagranicą.

Giełda warszawska.

Warszawa, 1. 7 lipiec.

(Notowanie w złotych.)

Nowy Jork — 9 61

Dolary — 9 51

London — 46 82

Parizy — 26 55

Wiedeń — 136 12 1/2

Praga — 29 10

Włochy — 34 70

Szwajcaryja — 106 25

Holandja — 412 51

Belgia — 26 75

Sztokholm —

ŻYCIE GOSPODARCZE.

Rynek węglowy.

Sytuacja w przemysle węglowym przedstawiała się w chwili obecnej b. optymistycznie. Wskazniki kennalne podjęły normalną pracę, praca bez przerwy 6 tygodni. Większość towarzysz węglowych nie przyjmując już zamówień na lipiec, ponieważ cała produkcja czerwcową i lipcową przeznaczona jest na eksport zagranicę i na pokrycie dawnych zamówień krajowych. Eksport węgla do Anglii zwiększył się z każdym dniem i osiągnął jeszcze większy poziom, gdyż nie brak środków transportowych, gdyż porty w Gdańsku i Gdyni nie są odpowiednio przygotowane na tak wiel-

kie transporty, przez tego brak niekiedy wagonów. Przy wysłce drogą lądową przez Niemcy do Hamburga traci przemysł węglowy znaczne sumy.

Kapitał nasz wywołał wielkie ilości węgla do Włoch na Litwę i do Skandynawii. Według wszelkiego prawdopodobieństwa uzyska górnolaski i Zagłębia Łubowskiemu przemysł węglowy w bardzo krótkim czasie zamówienie na kilka milionów ton do Rosji sowieckiej. Większą część tych transportów posłaby drogą morską. W sprawie tej toczą się w Moskwie ożywione pertraktacje.

Produkcja i spożycie cukru w Polsce.

Związek cukrowników posyła następujące informacje, dotyczące produkcji cukru w Polsce w okresie 1924 — 1926. W ostatnim roku siorawodza-

czyn (1925 — 26) wzięły do rownie polskie wyprodukowały w przeliczeniu na cukier biały konsumpcyjny 520,000 ton cukru, co stanowi 0,125

Po przeczytaniu „Iskry”

dawajcie ją do przeczytania sąsiadom, których nie stać na kupno gazety.

Zastępca redaktora i redaktor odpowiedzialny: Konstanty Cwierk.